II. évfolyam. Jánosháza, 1906. márczius hó 29. 12. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilt-tér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. MARTON ADOLF.
Segédszerkesztő:
NOVÁK PÁL

A lap szellemi részét illető közlemények és czikkek a szerkesztőséghez intézendők.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Egyes szám BAUCH LAJOS kaszinó-büféjében 20 fillérért kapható.

A lelencügy Jánosházán.

Quousque tandem abutere patientia nostra? Igy kezdte hires vádbeszédjét hajdan Cicero Catilina ellen. Igy kellene folytatni nekünk is a lelencek miatt, talán azok a botrányos állapotok végre megszünnének. Mi történt a napokban? Stankovitsné siet 70 koronában kiegyezni, mivel fülhegygyel hallotta, hogy elveszik tőle azokat a lelenceket, kikdt 8 év óta anyai szeretettel ápol, gondoz, kik már a szivéhez nőttek, ha nem fizet. Ez a tény, egy jelenség. Ezen dolog felett egyszerüen napirendre térni nem lehet. A Stankovitsné esete sokat rejt magában, de sokféléről rántotta le ujból a leplet.

Azok az asszonyok, kik lelencet fogadnak magukhoz, terrorismus alatt állanak. Mult évben volt már vizsgálat oly célból, vajjon zsarolják-e azokat, kik lelenceket fogadnak magukhoz? Vajjon kell-e váltságdijat fizetni annak, aki *lelencet akar*? Vajjon kell-e robotot végezni, gyermekruhát, esetleg bálóköntöst csinálni »barátságból,« vagy kell-e 7 frtot fizetni, aki *lelencet már kapott*? A váltságdij, esetleg provisio, tényleg kappan, pulyka, tojás, gyümölcs stb.-e? Vajjon tényleg butort is csinál-e »barátságból«, akinél lelenc van? Ha szél nem fuj, a falevél nem mozog. Ha nem is volna igaz, de okot, anyagot szolgáltatnak az ily feltevésekre, erre a jó izlésü ember azt mondja: Hol fordul ez elő? Fi donc! Az ily dolgok asyluma egyelőre, csakis egyelőre, Jánosháza. Kárpátoktól az Adriáig van-e telep, honnét annyi panaszos levél, panaszos asszony ment volna a menhelyhez, mint Jánosházáról? Nem hisszük, hogy van. Talán darázsfészek, melyet bolygatni nem mernek, vagy alaptalan volt a panasz? A vizsgálatot befejezték, elintéztetett oly hozzáadással, hogy kerülni kell mindent, ami mende-mondák keletkezésére okot, alkalmat szolgáltatna. A felizgatott kedélyek lecsillapodtak azon reményben, hogy ily viszás állapotok nem fordulnak elő. Ugy látszik, a látszat csal.

Stankovitsné esete kipattantott mindent. A helyzet nem javult. Elcsalták egy asszonytól a lelenc cipőjét, eladták egy másikét, akit a taniló küldött haza a kaszárnyából, mert télnek idején meczitláb ment oda. El akarták csalni egy másik asszonytól is a cipőt, kinél két lelenc van. Midőn remegve kérdé: »Kérem, ha ki akarnak menni az utcára, hogy menjenek ki?« Ezt tanácsolták: *»ha az egyik megy ki, akkor huzza fel az egyik az egy pár cipőt, ha pedig a másik akar kimenni, akkor vesse az le a huzat fel a másik.«* Ily körülmények közt merészelnek a lelenctartó asszonyokkal terrorismussal élni? Ki veszi el, azaz veheti el azt a gyermeket tőlük, különös ok nélkül?

Lassabban egy kicsit. Miről is van szó? Az állam védőszárnyai alá vette az elhagyott, a kitett, a szerencsétlen gyermekeket s az oly szülőkét is, kik maguk is rossz viszonyok közt élnek s nem tudnak gyermekeikről gondoskodni. Ezen szegény gyermekeket kiadja az

TÁRCA.

Homályos szobában.

Irta. Benda Jenő.

I.

Gábor ur alkonyat után érkezett haza. Miután a zsebében hordott kulcscsal kinyitotta az előszobaajtót, tapogatózva helyezte el a homályos előszobában a botját, kalapját. Azután benyitott a szobába. Még itt sem égett lámpa, félsötét árnyak nagy fekete tömege mosták szét a csinosan berendezett meghitt fészket, csak az ablak világos négyszöge lopott be a tompa összeölelkező konturok közé némi derengést. És az ablak felől csengő, dallamos hangon szállt feléje az asszony üdvözlése:

— Te vagy az Gábor? Végre hazajöttél!

Az asszony karcsu, filigrán alakja már meg is jelent az ablak-négyszögben. Gábor ur felelni akart valami kellemes szóval, mentegetőzni amiatt, hogy megvárakoztatta az asszonykát. De hirtelen torkára forrt a szó. Az asszony finom, hajlékony vonalakkal megrajzolt silhouetteje mellett ebben a pillanatban fölemelkedett egy másik idegen árnyék s megszólalt egy öblös férfihang:

— Szervusz Gábor!

A férfi árnyék — mint egy vállas fekete óriás takarta él Gábor ur szemei elől az asszonyi figurát. S Gábor ur, mialatt kezet fogott a vendéggel, a lelke mélyén kelletlen nyugtalanságot érzett.

— Mért nem gyujtottátok meg a lámpát? — kérdezte titkolt bosszankodással.

Az asszony, pótolandó a mulasztást tapogatózva kereste e villamoscsillár gombját a falon. És felelte:

— Beszélgettünk és észre sem vettük, hogy besötétedett.

A finom, vékony ujjak egyetlen csavarintására egyszerre több lángban szikrázva gyult ki a fény. Gábor ur szemöldökét összehuzva, kémlelte előbb az asszonyt, azután a férfit. Mosolygós, szives és egyformán nyugodt, zavartalan arc volt mindakettő. A férfi, szőke, derüs kékszemü ember, régi barátja a háznak, gyerekkori játszótársa az asszonynak. Az asszony pedig fekete haju, rózsaszin-piros cukor baba. Gábor ur tétovázva emelte szemét hol az egyikre, hol a másikra. Az asszony hajából néhány fényes szálacska elszabadulva csüngött le a homlokára. Gábor ur tekintete ezen a pár hajszálon akadt meg és ugy érezte, hogy ujra elszorul a szive.

Valahonnan messsze hegyek fehér országából hozta fel ide a fővárosba ezt az asszonyt, aki ártatlan volt, játszi kedélyü, ragaszkodó lélek. Gábor ur karján vezetve az asszonyt ezideig büszkén járta vele a nagyvárosi élet utjait. Tudta, hogy biztos hid van a lábuk alatt: a nő tiszta romlatlansága. Bizonyos volt felőle, hogy ez a virágbiró nem engedi onnan alulról fölcsapni hozzájuk a szennyet, a mocsarat és most mégis . . .

Nem tudta el fordítani szemét arról a néhány elszabadult hajszálról. Először történt

állam jó szivü, jó lelkü családokhoz, havi 8—10 koronáért. Ezért a 8 -10 koronáért otthont kap a gyermek, enni adnak neki. Ezért a 8—10 koronáért részesitik a szülői szeretet melegében, gondozzák, ápolják, tisztán tartják. Ezért a 8—10 koronáért futnak vele az orvoshoz, ha beteg, éjjeleket virrasztanak az ágya mellett, ha a betegség sulyossá válik. Mily félelem, aggodalom fogja el, ha beteg, hátha meghal az az ártatlan, kit már megszokott, megszerétett. Fél a világ nyelvétől is, talán szemére hányják gondatlanságát, csak lenne a saját gyermeke, majd arra jobban vigyázna. Mindezt havi 8—10 koronáért. Forditsunk a dolgon egyet. Talán köszönettel, hálával tartozik az állam az ily asszonyoknak, kik egyáltalában elfogadják a gyermekeket. Mi marad annak az asszonynak abból a pénzből, ha váltságdijat is kell fizetni?

Stankovitsné ésete eklatans bizonyiték arra, hogy megszerette a nála levő gyermekeket, siet 70 koronában kiegyezni valamiért, csak ne vegyék el tőle a lelenceket, holott havonta csak 8—10 koronát kap értük. Igaz, kedvezményben is részesitik, koronánkint is letörleszthetí a 70 koronát. Ha semmit sem kellene elfizetni abból a pénzből, megfizetik az asszonynak 8—10 koronával a fáradságát, a felügyeletet, az ápolást, a gondozást a teljes ellátáson kivül? Bátran válaszolhatjuk, hogy nem. Szabad ezeket az asszonyokat ijesztgetni, rémitgetni. Hát azok az asszonyok vagyont gyüjtenek abból a pénzből, talán abból él az egész családjuk, talán abból házat, földet szerezhetnek maguknak? Hát rettegjen, remegjen az asszony, kinél lelenc van, talán görbén nézett valakire s nem tudhatja, nem-e kell a feje alól már holnap a vánkost kiadni?

A felvilágosodás, a haladás korszakában ilyen dolgoknak nem szabad előfordulni. Hát miért mozdult meg a társadalom az elhagyott gyermekek védelmére? Miért rendezik a »Gyermeknapokat«! Miért gyüjtik ugy a fillereket? Nem-e az a cél lebeg azon fenkölt szellemü, nemesen gondolkodók előtt, hogy minél többnek kellemes otthont adjanak? Nem-e azért fáradoznak annyit, hogy minél több pénzt összegyüjtve, minél később ereszthessék ki a nagy világba azokat a szerencsétlen gyermekeket?

De nem azért, hogy a lelenc vállalati anyag legyen.

Különös, de ugy van Több jómódu gazda, iparos felkeresett nem egyszer, hogy szeretnének akár örökbe is gyermeket, tizszer is kértek, nem kaptak. Hivatalos személyiség e tényt megerősitette. Mi az oka? Legyen titok még. Szólásszabadság nincs, de van gondolatszabadság, mondják.

Itt rendet kell csinálni, Dániában ugy látszik még nem tiszta minden.

A darázsfészekbe is bele lehet nyulni, csak akarni kell, ha ezen viszás állapotokon segitenek, csak a lelenc helyzete lesz rózsásabb. Másik anomalia itt a lelencek oktatása, erről később lesz szó.

Dr. Marton Adolf.

Gyermekszobák szellőztetése.

Nemcsak a hibás tapasztalás, hanem a megromlott levegő hatása alatt is többet szenved az ujszülött gyermek, mint a felnőtt ember. Nemcsak, hogy annak a pornak belélegzése sérti a gyermek gyenge tüdejét, mely a lakószobák levegőjét sokszor nagy mértékben megtölti, hanem táplálkozására is kártékonyan hat a szoba tisztátalan, fojtó levegője, azért a gyermekszobákat minél többször szellőztetni kell.

Előitéletek, melyek ellen még az »istenek is hiába küzdenek,« mélyen megrögözött szokások és gyakran valami megérthetetlen gondatlanság okozza azt, hogy az anyák többször egyik fülokon be, a másikon kieresztik az orvos jóindulatu figyelmeztető szavait.

Minthogy semmi fogalmuk sincsen arról, hogy mekkora légcserére van szükség, hogy valamely lakószoba levegője tiszta állapotban maradjon, szellőztetnek ugyan, de mindig nagyon keveset. Azt biszik, hogy megtették kötelességüket, ha egy ablakszárnyat mindennap kinyitnak néhány percre és bármily erősen érzik is aztán a piszkos pólyák és nedves gyermekruhák büzét, könnyü lélekkel türik a levegő rossz szagát annak vigasztaló tudatában, hogy hiszen szellőztettek.

Ha jómódu családokban is sok a kivánni való, mit várhatunk azoktól, kiket apró szobában tucatszámra zsufol össze a szegénység, kiknek minden darab fát kiméllniök kell s akik rettegnek attól, hogy friss levegőt bocsássanak a lakásukba, mert akkor a meleg egy része veszendőbe megy.

De ha tisztán is tartják a szoba levegőjét, a folyvást benntartózkodás a gyermekekre bágyasztó hatással van, érzékenyekké teszi őket a friss levegő

---

hogy bemocskoló foltot keresett a felesége tiszta fehér homlokán.

II.

Elment az idegen ember, egyedül maradt Gábor ur és az asszony. Gábor ur — várván mig a vacsora elkészül, végigheveredett egy kanapén és boszusan szivta cigarettáját. Az asszony — a nők ösztönszerü finom sejtésével — megérezte, hogy bünös valamiben, bárha hiába törte apró, madáragyvelejét, nem tudta fölfedezni hogy mi lehet az? S apró hizelgéssel környékezte meg az urát.

— Rossz kedved van?

— Látod! — hangzott a kedvetlen válasz

— Miért?

— Csak!

E rövid, goromba válasz elvette az asszony kedvét a további kérdezősködéstől. Japán virágos, kivágott pongyolájában fölkuporodott egy székre s duzzogva bigyesztette a szája szélét.

A férjből azonban hamarosan kitör a panasz:

— Uri asszony nem szokott sötét szobában együtt ülni egy idegen férfival!

— Miért nem?

— Mert nem illik!

— Nem értem! Hát mi rossz van a sötét szobában?

— Ejh! De csacsi vagy! Hát képzeld el, hogyha helyettem valaki idegen jő ide ma este. Az nagyon szépeket gondolt volna!

Az asszony fölemelkedett helyéről:

— Ugyan mit gondolt volna?

— Hát azt, hogy . . . Rosszat. A legrosszabbat.

— Csak nem azt, hogy én . . .

A kicsi nő felpirult, némi szünetet tartott, aztán folytatta:

— Azt gondolta volna, hogy én talán helytelenül viselkedtem, hogy . . . hogy csókolóztam Balázssal?

— Azt is!

— Azt is? Talán azt is, hogy én . . . a . . . a szeretője vagyok annak az embernek?

Gábor ur lesütötte a szemét. Az asszony felháborodása, keresetlen elszörnyüködése világosan mutatta, hogy igazságtalan volt, hogy szennyes gyanuval illette azt a nőt, aki felesége volt. Nem, nem, ez az asszony soha nem gondolt még arra az eshetőségre, hogy a férjén kivül még más férfira is gondoljon.

Megbánással és szégyenkezéssel mondotta tehát:

— Az emberek rosszak szivecském! — és máris sietve ugrott fel kényelmes fekvő helyéről. Mert az asszony kitörő, keserves zokogással borult az asztalra:

— Ilyet mondani én rólam! Oh istenem Ilyet mondani! A szeretője!

A férfiun volt a sor, hogy az asszony szerető becézgetéssel körülvegye.

— A szeretője! — zokogta tovább az asszony, konokul ismételvén ugyanazt a szót. És még makacsabban temette fejét az asztalnak támasztott karjaira, mert érezte, hogy az arcza, egész a füle cimpájáig bünös lángra gyul, amikor pedig a férje a nyakát megcsókolja, delejes áramlás hozza pezsgésbe a vérét. Hirtelen azt képzelte, hogy az ura helyett Balázs erőteljes karjai ölelik körül a derekát s majdnem fölsikoltott.

Gábor urat ekkor, ebben a pillanatban csalta meg a felesége először.

iránt. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy minden időben és az időjárásra való tekintet nélkül kint kell hordozni a kicsinyeket; sőt ellenkezőleg, az ujszülöttet gondosan védeni kell az éles levegő beszivásától és a hirtelen melegelvonástól s az olyan gyermekeket, kik télen születnek, a mi éghajlatunk alatt nem volna szabad kivinni a szobából a születés utáni első hetek alatt, mindamellett nem kellene a friss levegőtől aggódva elzárni őket, mert akkor igen érzékennyé lesznek a hőmérséklet változásai iránt.

E szabály elhanyagolása magyarázza meg azt is, hogy a lélegző szervek betegségei nem a leghidegebb hónapokban okoznak legtöbb halálozást a kis gyermekek között, hanem tél végével és a tavaszi hónapok alatt: a gyermekek ugyanis egész télen át rosszul szellőztetett lakásokba vannak bezárva, emiatt elvesztik ellenálló képességöket, ugy hogy tavasszal, ha kiviszik őket a friss levegőre, beteges érzékenységet tapasztalnak náluk a hőmérséklet minden változásai iránt.

A Petőfi-ház.

A Petőfi-társaság még 1899-ben, a költő halála 50-ik évfordulója alkalmával elhatározta a Petőfi-ház alapitását. Ennek a gondolatnak akkor is tisztes multja volt; mert hiszen Török Árpád már 18 1-ben a „Petőfi-ház inditványozója"-nak nevezte magát.

De az eszmének e szép multja mellett is (noha már egyszer, 1899-ben az egész magyar sajtó foglalkozott vele) még sokan vannak olyanok, kik kétkedően kérdik, hogy mi ezzel a cél? Pedig minő egyszerű a válasz: ugyanaz, ami egy szoborral és azonkivül még nagyon sok és lényegesen más egyéb.

Ugyanis, mi a költő számára látható emléket akarunk állitani a Petőfi-házban, mert a tiszteletnek, a lelkesedésnek látható jelvényre van szüksége, mint a katonának a zászlóra, Krisztus követőjének a labaruncra, a hivőnek a templomra. Egy helyet akarunk, ahová, ha nem emelhetünk sirja fölé mauzoleumot, az érte lelkesülő elzarándokolhasson és a költőre vonatkozó emlékek látása, közelgése által lelkét eltöltse azzal a tüzzel, mely a költő lelkében örök láng volt.

Ez akar lenni a Petőfi-ház, de több ennél, vagy még más is: az a hely, hol a költő életével és műveivel tudományosan lehet foglalkozni. Tehát ereklye és könyvtár egyszerre.

Ezért tehát ez a ház egyesiteni fogja mindazt, ami a költőről és költőtől hiteles emlékekben és kéziratokban még felkutatható; összegyüjti mindazt, ami művei eredeti kiadásában, forditásaiban bármely nyelven fellelhető; egyesiteni fogja az összes rávonatkozó hazai és külföldi teljes irodalmat; végre mindazt, amit a képzőművészet és a műipar róla alkot.

Mindezzel társaságunk célja az, hogy Petőfivel oly tudományos módon foglalkozzék a hazai és külföldi irodalom, mint a franciák Molière-rel és két klassikus drámairojukkal, a németek Goethevel, az olaszok Danteval, a németek és angolok Shakespear-rel, s a görög és római klassikusokkal minden művelt nemzet.

Mi ezekhez képest a Petőfi-irodalommal csak a dolog kezdetén vagyunk. Hiszen a költőnek még teljesen megbizható kritikai kiadása sincs. Hol van aztán a Petőfi-filológia, műveinek aesthetikai, kritikai feldolgozása, belső életének, fejlődéseinek, lángeszének lehető hű és részletes rajza, ugy, amint azt a kritikai irodalomtörténetirás mai fejlettsége megkivánja.

Mi bizony, mint afféle szónokolni szerető nemzet, amennyiben érte lelkesedtünk, első sorban főkép Petőfi-tösztokban a tárcairodalomban meritettük ki érdeklődésünket. A tudományos kutatás és elmerülés nyugodt, időt és kitartást igénylő gondja nem igen vonzott, sőt akadnak és akadtak állandóan különös kedvvel gunyoló cynikusok, akik (mert ez az egyetlen mód, ahogy érdeklődni birnak) sarkastikus gunnyal támadták és támadják azokat, kik az irodalomtörténeti kritika mai egyetemes módszerével fordultak a költő életéhez és működéséhez, s akiket nemcsak a költő életének ugynevezett külső érdekességei vonzanak, mert hiszen nem is ezek a legfontosabbak a költőben. Vegyük figyelembe, teszem föl, csak azt, hogy Petőfi költészetéből a lirai költés egész aestetikája és filozófiája megirható, s belőle igazolhato pl. Werner a lirai költésről szóló, ismert művének minden részlete, s még több is. Egészben ma is még igazak Török Árpád 1882-ben irt szavai, hogy műveit még nem tanulmányozták át, mert legalább is nem tanulmányoztuk elég gonddal.

A Petőfi ház csak az egész nemzet kollektiv munkájának lehet eredménye. És bárha, e szavak szétterjednének, bárha meghallanák az egész országban, s mindenki, akinek a házba illő emléke, kézirata, tárgya, könyve, cikke van, lelkesedve küldené be, s hozzájárulna a maga nemében egyetlen célhoz! Vajha akadnának, amint részben már akadtak is, akik az idegen nemzetek a Petőfi-irodalom egyes részeinek összegyüjtésére vállalkoznának!

De csak kollektiv munka eredménye lehet, a Petőfi-kutatás tudományos továbbfejlesztése is. És itt hangsulyoznom kell, hogy ehhez különösen két dolog szükséges: lelkesedés és tudással párosult kitartás.

Lelkesedés kell, mert ez a forrása a szeretetnek, melylyel valamiben elmélyedünk. A cinikus sarkazmus, a közöny olyan mint a fagy; nemcsak terméketlen, hanem pusztító. Ezek Mephistopheles tanácsai. Csak a lelkesedőnek van igaza, aki meggyőződéssel megy célja felé s hisz a jóban, mely lelkét betölti. A lelkesedés az ég sugallata, annyi mint a hit. És Petőfi iránt ez nemcsak természetesebb, mint amaz, hanem könnyebb is, mert a nagy szellemek olyanok, mint pl. az őserdők, mint a tenger: hivnak és vonzanak.

De a tudásssal párosult kitartás is szükséges. Senki se feledje, hogy az égből nyert lángész mellett Petőfi a maga ifju élete, küzdelmei és szenvedései tükrére illőt nyert tá, hogy a legtanultabb fejek egyike legyen. Egész lényét a tapasztalás és tudás égő szomja nemcsak jellemzi, hanem költésének természete ezeket követeli és feltételezi. A tapasztaláshoz és tudáshoz pedig csak tapasztalás és tudás juthat közelebb. Mert annyi is a lángész lényegét, magát megismerni, minden időkre, ugy látszik, éppen oly lehetetlen marad az emberi kutatásnak, mint a kezdő és végokok megfejtése; hiszen a lángész is a maga művoltában titok, mint emezek, vagy filozófiailag szólva: metafizikai lényeg.

Vonzzon azonban a megismerésre való örök emberi vágy, maga a kutatás gyönyöre és az a felemelő remény, mely minden kételyben azt sugja a jobb lelkeknek: hátha?

Heti krónika.

Személyi hír. Hatvani Deutsch Béla cukorgyáros Sárvárról, jószágkormányzójával és két gazdatisztjével kedden Jánosházára érkezett, hogy gróf Erdődy birtokait a bérlet miatt megtekintse. Mint competens, forrásból hallottuk, a tárgyalások esetleg később indulnak meg. A keringő hirek tehát még korai ak.

A képviselőtestület márc. 27-én gyűlést tartott. Napirenden volt a többek közt a vágóhid épitése is, melyet pályázat utján adnak ki. Feltünt, hogy az utcák kövezése nem volt kitüzve, eddig minden józan gondolkozásu egyén belátta, hogy az mulhatatlanul szükséges és tovább nem odázható el. Egy valaki állitólag mint kerékkötő akart Jánosháza fejlődése elé akadályt görditeni. Hisszük, s reméljük, hogy az ily kerékkötőket könnyen lehet majd az utról eltériteni. Csak a kislelkűek, a gyávák félnek egyes nagyhangu, de magukban tehetetlen egyénektől. A község vezéremberei lelkesedéssel karolták fel, csak nem volt szalmatüz? Sok csak addig bátor, mig nem talál emberére, azután szépen meghunyászkodik. Ha kell, egész névsort bocsátunk rendelkezésre, melyből meggyőződhetnek, hogy hányan hajlandók az utcák kövezéséhez hozzájárulni. Egyelőre ez is jelent valamit.

Évi közgyűlés. A Jánosházai Fogyasztási Szövetkezet az elmult vasárnap tartotta meg nagyszámu részvényes jelenlétében — a kath. iskola egyik tantermében — XI. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés lelkesedéssel ünnepelte ugy az elnököt, mint az egész igazgatóságot, a mely immár 11 éve tölti be

tisztjét dicséretesen és kitartással. Örömmel vette tudomásul, hogy a tizenegy üzletév közül az ez évi volt a legforgalmasabb, és a legjobb, a mennyiben az ez évi forgalom körülbelül százezer korona volt. A tiszta nyereség felett ugy határozott, hogy a részvények után 6 százalékot, mint osztalékot kifizet, a fennmaradó összeget pedig a tartalékalaphoz csatolja. Nehány apróbb ügy elintézése után közgyülés, egyhangu megelégedéssel véget ért.

A jánesházi izr. hitközség márc. 25-én tartott közgyülésén elhatározta, hogy uj modern fürdőházat épittet s kiküldött egy 4 tagból álló bizottságot, alkalmas telek vásárlására.

A Feketekastély mint gyermektelep. Nedeczky Jenőnek a Balaton egyik legszebb helyén fekvő Feketekastély nevü birtokát parcellázzák. Eladás alá kerül kastély is a gyönyörü parkkal. A Balatoni Szövetség lépéseket tett, hogy a kastélyt a Szünidei Gyermektelep megvegye vagy kibérelje. Annyi bizonyos, hogy üdülő gyermekek részére pompásabb helyet nem találhatnának.

Hajózás a Balatonon. Folyó hó 15-én megkezdődtek a gőzhajójáratok. Egyelőre csak Bolgár és Révfülöp kikötők között. A kiadott menetrend szerint — mely április 30-áig marad érvényben — naponként kétszer közlekedik hajó az emlitett állomások között és pedig Boglátról indul 12^{15}-kor és este 7^{15} kor. Révfülöpről vissza d. e. 9^{45}-kor és d. u. 5^{49}-kor. Április havában minden vasár-és ünnepnapon Siófok és Balatonfüred közt is lesz naponkint egyszer hajójárat.

48 millió tüzkár. Ilyen horribilis összegü értéket hamvasztott el a tüz az elmult évben Magyarországon. Arányra nézve ez a nagy pusztitás 4 millióval több az 1906. évinél és 7 millióval magasabb az utolsó 10 év átlagánál. A mult december havában 727 községben 893 tüzeset fordult elő és 1217 károsult 1,281.280 K kárt szenvedett. Ez összeggel együtt a mult esztendő összes tüzkára 48,859000 K-t ért el. A tüzesetek összes száma 16.359 volt. Ebből látjuk, hogy egy-egy tüzesetre átlag 300 K kár esik.

Felrobbant puskapor. Pénteken délután 4 kőfejtő a somlyói hegyen egy nagy darab sziklát akart szétrobbantani, ezért a megszokott módon puskaport tömtek bele. A meggyujtást Samu Jánosra bizták, ki állitólag ért hozzá. Ez alkalommal pórul járt, mert rossz kanócot alkalmazott, amely előbb robbant fel, mint ő menekülhetett volna, igy a szegény a kővel együtt a levegőbe repült s sulyos sérülésekkel, eszméletlen állapotban a faluba kellett szállitani.

A farkas és bárány meséje. A jánosházai országos vásáron Farkas Mihály káldi cseléd miután egy korcsmában a borból többet vásárolt, mint a feje elbirt volna, hazafelé vánszorgott. Kis-Somlyó előtt a lábai felmondták a szolgálatot, ledőlt egy árokba és csakhamar Morpheus karjaiban érezvén magát, a legcsekélyebb ringatás után édes álomba merült. Kis József somlyói lakos szintén hazafelé készült a vásárról, megpillantja Farkast az árokban, letér hozzá az utról s rázza-rázza, hogy menjen az utjából. Farkas felébred s szemrehányással illeti, hogy miért zavarja őt az álmában, hisz elég széles az országut, elfér ő azon. Kis nem szól semmit, hanem furkos botjával a fejére üt, ha ő mondja utjában van, akkor férjen ki előle. A constatált folytonossághiány bizonyitja, hogy Farkasnak aznap jó vásárja volt.

Az orditó jótékonyság. Pereg a dob. Miért dobolnak? — kérdi a kiváncsi tömeg. Tudja meg mindenki, hogy egy jótékonyságáról ismert asszony egy takarót ajándékozott a szomszédnak.

Sorsolás. A II. Rákóczi Ferenc lovasszobra javára engedélyezett tárgysorsjáték 1908. márc. 15-én megejtett huzásának eredménye ez: 40,000 kor. értéket nyert 109178, 10,000 kor. értéket nyert 255,855, 6,000 kor. értéket nyert 139,538, 5,000 kor. értéket nyert 322,156. Az összes huzásokat elvégezték, a fővárosi lapok és sorsolási tudósitók az összes eredményeket közölték. A nyeremények átvételének határideje 1908. ápr. 26. Bpest, IX. Boráros-tér 2.

Hivatalos rendelet. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz. »A hernyók irtására a hatósági ellenőrzés megtartására kitüzött határidők közeledtével szükségesnek tartom, hogy a hernyók kötelező irtása tárgyában kiadott körrendeletem végrehajtására a törvényhatóság figyelmét felhivjam. Tekintettel arra, hogy a gyümölcstermelésnek, amelyeket leginkább a hernyók veszélyeztetnek — közgazdasági jelentősége mindinkább növekszik, felhivom a törvényhatóságot, hogy az idézett körrendeletemben elrendelt intézkedéseket a legnagyobb pontossággal és kellő szigorral foganatositsa s megfelelően intézkedjék, hogy az ezen rendelet végrehajtásának ellenőrzése végett kiküldött szakközegeim a közigazgatási hatóságok részéről kellő módon támogattassanak. Ez alkalommal, mivel a hernyókat a madarak minden emberi erőnél nagyobb mérvben pusztithatják s igy a hasznos madarak kimélése a hernyók és a kártékony rovarok elleni védekezésben jelentékny eredményt biztosithat, felhivom a törvényhatóságot arra, hogy a hasznos állatok és madarak oltalmazása érdekében kiadott rendeletem foganatositásáról gondoskodjék. Jelen rendeletem a legszélesebb körben közhirré teendő.«

Cabaré-előadást hirdetett kedden és szerdán a Bocskay-pár az Otthon-kávéházban. Vajmi kevés kis publikum előtt játszottak, de az a kevés igazán magas szinvonalon álló művészi előadásban gyönyörködhetett. Megszoktuk már, hogy ide olyan harmad-negyedrendüek jönnek, azért oly tartózkodó a közönség.

Működvelő előadás. Amint beszélik a Katholikus Körben ismét készül valami. A szellő olyasmit fujdogál, hogy működvelő előadás lesz, husvét után és hogy már a szerepek is ki vannak osztva. — Csak rajta. Mutassák meg a fiatalok, hogy ők is tudnak valamit. Hisz a környéken, mindenfelé rendeznek működvelőket, ideje már, hogy a jánosháziak is kezdenek valamit. A jó munka mindig meghozza a maga gyümölcsét. Sok sikert.

Nincs bün büntetés nélkül. Szabó Antal először illetőségi csizmadia segéd még 1907. év vége táján Kiss István jánosházai és Sebestyén István celldömölki lakosoktól körülbelül 65 korona értékü dolgot ellopott. Jelenleg a veszprémi törvényszék fogházában hüsül, ahonnét majd Szombathelyre kerül, hogy helyt álljon és megszenvedjen a fent leirt cselekedetéért.

Lopott fa. Birkás János hosszuperesztegi lakos János és József nevü fiával a télen gyakran ki-ki járt a szájki erdőre és mindig megrakodva tért — haza. Apránkint körülbelül 30 korona értékü fát loptak el. De végre megjárták, mert rajtacsipték őket, napfényre került a régóta üzött lopkodás és most a vasvári biróság előtt van az ügyük, amely bizonyára nem jutalmazással, hanem büntetéssel fejeződik be.

Talált fülbevaló. Horváth Jánosné jánosházai lakos még régebben elvesztette a fülbevalóját, amely aranyból volt. Sokáig hiába kereste. Most végre megtudta, hogy a fülbevalókat annak idején Mészáros Gyuláné találta meg, de ő neki nem adta vissza. Az ügy most a biróság elé került és Celldömölkön fogják kimondani, hogy ki és mennyiben bünös a fülbevaló elsajátitása dolgában.

Akit ketten is szeretnek. Egy öreg tudós azt mondta, valamikor régen, hogy az ember akkor követi el a legnagyobb ostobaságot, — amikor már megjött az esze — mikor megházasodik. Horváth Sándor hosszuperesztegi lakos ugyan nem a maga jószántából de a sors véletlen játéka folytán abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy neki két asszony is került egyszerre. A két Éva ivadék, — névszerint Mátyis Terézia és Farkas Éva — azonban csak maga — magának akarta a mi ferfinkat s épen ezért az utcán össze kaptak és egymást bizony nem a legszalonképesebb szavakkal illették. Azért a kis botrányért, amit az utcán csaptak, a vasvári biróság előtt elveszik az illő jutalmat, hanem hogy a kedves férfi mégis melyikükké lesz, azt bizony csak a jó Isten, tudja és talán a Horváth Sándor gondolja magában.

Lo szemle. Folyó hó 24-én tartották meg a keszthelyi 8 honvéd huszár ezredhez tartozó lovak szemlélét. A szemlét a 2-ik osztály parancsnoka, — egy szá ados. és egy osztály állatorvosból álló bizottság tartotta meg a Korona-szálloda udvarán.

A korcsmák ellen. Érdekes körrendelet erkezett Vasvármegye közönségehez. A körrendeletben a belügyminiszter felhivja az ország összes törvényhatóságait, hogy a nép körében egyre terjedő iszákosság ellen a leghatározottabb eszközökkel lépjenek fel és saját hatáskörükben is léptessék életbe mindama rendszabályokat, amelyek az iszákosság terjedésének gátot vethetnek. Felhivja a miniszter a törvényhatóságot, hogy különösen a korcsmák ellen lépjenek fel szigorubb eszközökkel és lehetőleg léptessék életbe a vasárnapi munkaszünetet a korcsmákra nézve is.

Ritka sirfelirat. Egy jótékonyságáról ismert, de különc nő a következőt iratta a sirkövére:

Itt nyugszik
Judás leánya. A neve: Sári.
Volt ura is.

Egy kendő miatt. Tausz Karolin folyó hó 17-én háza felé tartott. Az utcán Schönauer Pál és Schönauer Herman — épen akkor, amikor a kapujukhoz ért — elébe állottak és válláról egy körülbelül 8 korona értékü

kendőt levettek és elvitték. Az ügynek folytatása a biróság előtt lesz.

Szabó Sándor vendéglőjében Ukkon minden időben jól és olcsón lehet étkezni. Kitünő balatoni borok!

[illegible]

Vén kintornás.

Vén kintornás jár az utcán
Házról-házra,
Olyan derült, olyan vidám
— A nótája.
Egész sereg utcagyerek
Rikoltoz[illegible]

Szól a nóta, vigan hangzik
Uj és régi.
Vén kintornást se gáncs, se taps
Nem kiséri.
Járókelők irgalomból
Egy-egy krajcárt vetnek néki.

Hanem este vig nótája
Ha elhallgat,
S csöndes este pihen minden,
Száll a harmat:
Hangszerére vén kintornás
Egy-egy könnyet rája hullat.

Vén barátom, hagyd a könnyet
Ne peregjen;
Az én sorsom éppen igy foly
Nem különben:
Vig nótákat muzsikálok,
Pedig sirni, keseregni volna kedvem.

KÖVESKUTI JENŐ.

A feministák diadala.

(A jövő századból amikor a nők már képviselők lesznek.)

Elnök:
A tisztelt házzal tudatom,
Hogy Rucaháti kis Ilonka
Követtársunk három napi
Szabadságért könyörg havonta.

Belügyminiszter: (diszkrét molylyal.)
Megadható! Megadható!

Legifj. Lengyel Zoltán.
Bocsánat! Hát ez mire jó?
S a belügyér mér támogatja?

Belügyminiszter:
Én vagyok a — belügyek atyja,
Es ez, — ne firtassuk talán. —
Követtársunk belügye ám!

Rucaháti Kis Ilonka (ingerülten felugrik.)
Zárt ülést kérek. Elnök ur!

Elnök:
Szükséges mulhatatlanul?

R. K. Ilonka:
Hát hogyne, hisz a karzaton
Máris rühög néhány majom!

Legifj. Lengyel Zoltán:
Tisztelt ház, millió bocsánat,
Immár belátom a hibámat,
Szomszédom, Arabella nagyságod,
Megsugta nekem okozatját
A három napos kérelemnek.
Tisztában vagyok már vele.

Legifj. Ugron:
No, csakhogy megtisztult esze!

Elnök:
Rossz vicceket nem engedek meg!
Továbbá, tisztelt ház, jelentem,
Hogy Nusika, az édes szentem
S követtársunk az elmult éjen
Egy kis fiut szült . . .

Az egész ház!
Eljen! Eljen!

Elnök:
Csupán természetes tehát
[illegible]
Nem fog a házba bejöhetni.

Legifj. Kmetty:
Nem is kiváncsi rája senki!
Még baja esnék! A szegény!

Elnök:
Felhatalmazást kérek én,
Hogy a tisztelt Háznak nevében
— A Ház bevett szokásaképpen —,
Őt üdvözöljem, s engedélyt
Adjak neki, amit remélt,
Hogy az édes, szép kicsi asszony
Majdan a házban — szoptathasson!

Legifj. Rakovszky:
Bravó! Bravó!

R. K. Ilonka:
Mily szemtelen!
Ez már mégis sok! Elnök ur,
Folyvást csipked ez a Rakovszky!

Zengő Jolán:
Ha megcsip, egyszerűen pofozd ki!

Elnök:
Jolánka, rendre utasitom!

Legifj. Rakovszky (R. K. Ilonkához.)
Ugyan kérem, hát ne sivitson!

Elnök:
Következik a napirend!

Szappanos István:
No elég késő, annyi szent!

Zengő Jolán:
Jaj, Istenem, hány óra van?

Rakovszky:
Féltizenkettő, pontosan.

Zengő Jolán:
Vár a szabónőm, én megyek,
Tán el is késtem, oh egek!

Rakovszky:
Megengedi, hogy elkisérjem?

Zengő Jolán:
Nem bánom, legyen a vitézem!

(Karonfogva eltávoznak.)

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

Azt beszélik . . .

Azt beszélik, de Karakón hogy ott a gunarak is — tojók.

Azt beszélik, hogy egy ur azért tartz fogatot, hogy mellette gyalogolhasson.

Azt beszélik, hogy egy politikus csizmadia művelődni akar, hát vett egy latin-magyar szótárt.

Azt beszélik, hogy itt a héten egy ember de nem ur, vajat kapott ajándékul, pedig a fején is a vaj, több mint a baj: tudjuk jól, hogy ott sok a baj.

Azt beszélik, hogy egy ember a héten adta az előkelőt s nagyot, mert valaki a markába csak forintot nyomott.

[illegible] kapott, vágott azonnal mosolygó arcot.

Azt beszélik, hogy egy hülyének a héten két álmatlan éjszakája volt, mert azt mondták neki »maga hülye«.

Azt beszélik, hogy a takaró néha bármily hosszu azért nem takar be mindent.

Azt beszélik, hogy egy fogadatlan prókátor nagyon lesi a koncot.

Azt beszélik, hogy itt sok ember a vagyonát a feleségére iratja.

Azt beszélik, hogy sokszor jó ha lehuzzák a függönyt, legalább látni semmit sem lehet.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. I. Henrik Bpest. Mi lesz az igérettel? — *Dr. B. F. Bpest, S. St. Ferencháalom, T. G. Keszthely.* Kérünk a husvéti számba valami szép dolgot. — *H. K. Porpác.* A gyöngycsiga fájdalma gyönggyé, a [illegible] fájdalma dalla válik ajakán; lássuk hát? — *Sz. S. Ukk.* Kérjük azonnal a postán megreclamálni a lapot, most ismét pontosan elmegy; ha tudatja a hiányzó számokat, esetleg még pótolhatjuk.

Nagy mellékkereset
Magas jutalékot
fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával kivánnak foglalkozni.
Általános Bank részv.-társ.
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 39. SZ.

Gyerekek, menjetek haza!
A mama odaadja köpenyteket és azonkivül mindnyájatoknak öt Fay-féle valódi Sodener Minerál-pasztillát, mert fel vagytok hevülve a játéktól és Sodener nélkül meghültök. Tini máris köhög, mert tegnap elfelejtette az iskolába vele vinni a Sodenert. A Fay-féle valódi Sodener a gyermeki szervezet jótevője. A Fay-féle Sodener ára dobozonkint 1·25 K és kapható minden gy-szertárban és drogériában
Főlerakat: **Magyarország és Ausztriára: W. Th. Gunzert, Wien IV.**, Grosse Neugasse 27.

Vasuti menetrend.

Bobó és Celldömölk felé *Jánoshházáról*

vonat indul:

Reggel 8 óra 17 perckor.
Délután 12 » 13 perckor.
Este 7 » 43 perckor.

Ukk felé:

Reggel 5 óra 41 perckor.
Délután 2 » 51 perckor.
Este 6 » 40 perckor.

Bobáról Székesfehérvár felé:

Reggel 5 óra 02 perckor.
Délután 2 » 35 perckor.

Bobáról Celldömölk felé:

Délután 1 órakor és
» 5 óra 29 p.

Ukkról Tapolca felé Keszthely:

Reggel 7 óra 43 perckor.
Délelőtt 11 » 41 perckor.
Délután 3 » 40 perkkor.

Gabona-árak.

1908 márczius 24-én —

Salzberger Rudolf úr jelentése szerint:

Buza	22·— — 22·40	korona.
Rozs	19·— — 19·60	»
Árpa	15·— — 16·—	»
Bab	14·— — 14·—	»
Tengeri	14·— — 1430·	»

» pr. 100 kgrm.

Igen csekély hozatal mellett, irányzat változatlan

Szőlőoltvány! Szőlővessző!!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb. 100 kor. sima: 50 kor. Szőlőoltványok ezere: 140 kor. a legnemesebb fajokból. — Árjegyzék ingyen. — Rendelési cím:

SZIJGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY
FELSŐSZEGERD, (Somogym.)

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtiszta alanyon I. oszt. 180 korona 1000 darabonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 K 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány.

250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket!

„VÁLLALATI SZŐLŐTELEP"
Billéd, (Torontál-megye).

Mindenkinek figyelmébe

ajánlom a kitűnő hatásról ismeretes

Brényi Béla-féle

DIANA-sósborszeszt.

KAPHATÓ:

40 filléres, 1 és 2 K-ás üvegekben

SINGER SÁNDOR
kereskedésénél, JÁNOSHÁZA.

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a m. kir. zene-akadémia házi hangszer készítőjétől árjegyzéket nem hozatott **BUDAPESTRŐL, Királyutca 50.** Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét, vagy pedig olcsóbban tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger
finomi cég
BUDAPESTEN
a királyi bérpalotában.

Eredeti svéd gyártmányu

Bolinders nyersolaj-Motorok és Lokomobilok.

Legolcsóbb üzem már kis motoroknál is.

Költség 12 HP motornál évi 3000 munkaórára:

Bolinders nyersolaj motornál nyersolajra ca. 1260 korona, Benzinmotornál adómentes benzinre ca. 2500 korona, Gőzgépnél szénre és fűtőre ca. 3000 korona. — Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban.

Ca. 4,½ év alatt benzinmotorral szemben, ca. 3,½ év alatt gőzgéppel szemben. Pénzügyőri ellenőrzés nincsen. — Kezeléshez nem kell gépész. — Könnyen kicserélhető alkatrészek. — Gyors üzembehelyezés. — Robbanás nyersolajnál kizárva. — Csekély hűtővíz-fogyasztás. — Önműködő központi kenés. — Legjobb hajtóerő **hármas üzemben.** — Nyersolaj-lokomobilokat cséplőgépekkel is szállítunk.

Referencziakkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk

Schwarcz József és Társa, gépraktár és műszaki iroda. Motor osztály

BUDAPEST, Váczi-körut 26.

Távirulcím: USSÓ, Budapest.

Pénzkölcsön!

20,000,000 korona áll rendelkezésre 1600 koronán felüli törzsfizetéssel biró **köztisztviselőknek, katonatiszteknek és napidíjasoknak** kötelezvényre. **Váltó nem kell!** Megkereséseknél közlendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő

Jelzálog kölcsön:

földekre és jó helyen fekvő értékes bérházakra 4%-os 10—60 évig terjedő törlesztésre. Jutalék utólagos. Válaszbélyeg.

Országos Hitel és kölcsönző vállalat
BUDAPEST, VI., Izabella-utca 67.
Telefon: 101—28.

10,000 db. készlet. **Szegfű és Rózsa.** 10,000 db készlet.

SKORKA JÁNOS rózsa- és szegfű-telep tulajdonos ajánl direkt külországokból beszerzett **óriás virágu Rem. szeglőket** és nyakba nemesitett **hajnarrózsákat.** E nagy készlet miatt egy ideig 30 százalékot engedélyezek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Több díjjal kitüntetett **nagy virágkötészetemben** mindenféle **csokrok, koszorúk** mélyen leszállitott árakon készítetnek. — **Tenyésztő** telepemről vágott **virágjaimat** és begyökeresedett cserepekben nyiló **rózsákat szeglőket, jácintokat** stb. a legolcsóbb napi árakon szállitom.

Sok nemes faju **szeglűmagvaimról** szóló nevárlappal készséggel szolgálok.

Skorka János

5 held rózsa- és szeglű-telepe, B.-SZARVASON.

Az Ny. B. gróf Ny. Ferenczy nyomdájában Gelbl Ármin.